

Kadernota 2024-2027

2.1 Ontwikkelingen Sociaal

	Sociaal	E/M ¹	2023 primitief	2023 1e Burap	2024 Kadernota 2024	2024 primitief	2025	2026	2027
	bedragen x € 1.000		A	B	C	=A+B+C			
	Primitieve begroting		-12.874			-12.874	-12.304	-12.342	-12.630
	Structurele mutaties 1e Burap 2023	M		-580		-580	-580	-580	-580
S-1	Indexering loongevoelige budgetten Ouder Amstel 2024	M			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
S-2	Social Return	M			-12	-12	-12	-12	-12
	Totaal Sociaal		-12.874	-580	-12	-13.466	-12.896	-12.934	-13.222

Financiële mutaties Sociaal

S-1 Indexering loongevoelige budgetten Ouder Amstel 2024

Verwezen wordt naar de toelichting bij programma "Bedrijfsvoering".

2.1.1 Beter gebruik minimaregelingen

Als gevolg van de energiecrisis en de toegenomen inflatie zijn in 2023 signalen over armoede opgepakt. Inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum konden een energietoeslag aanvragen. Hierdoor zijn 300 extra huishoudens met een laag inkomen bij de gemeente in beeld gekomen. Door deze huishoudens te wijzen op de mogelijkheden van het minimabeleid kan het bereik worden verhoogd van 35% naar 70%. Niet alle 300 huishouden zullen hiervoor in aanmerking komen, als er sprake is van vermogen bestaat er geen recht op het minimabeleid. Door het vergroten van het bereik van het minimabeleid dient jaarlijks rekening te worden gehouden met extra uitgaven van € 100.000.

S-2 Social Return € 12.000 nadeel (meerjarig)

Voor een gezonde samenleving is het belangrijk om zoveel mogelijk mensen te betrekken bij het arbeidsproces. Om dit te stimuleren wordt Social Return (SR) vaak als verplichting in aanbestedingen van de overheid opgenomen. Inkopers van overheden kunnen zo, bij het verstrekken van opdrachten, de opdrachtnemer verplichten om kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt te betrekken bij de uitvoering van de opdracht. Hiermee worden door SR, mensen -die dat zelfstandig niet of moeilijk lukken- aan werk, passende opleiding of werkervaring geholpen.

Gemeenten Ouder-Amstel en Uithoorn vragen dit al jaren uit in aanbestedingen, maar de invulling van SR kan niet verder geconcretiseerd worden omdat wij geen coördinator social return hebben. Een coördinator social return adviseert en faciliteert de opdrachtnemer bij het zo effectief mogelijk invullen van afspraken en zijn verplichting. Het is een bestuurlijke wens om hier verandering in te brengen. Onlangs hebben de gemeenten Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel in het kader van werkbaarheid in Duo+ aanbestedingen uitgesproken tezamen een coördinator social return aan te nemen en de opdracht te beleggen bij Duo+. Alle drie de gemeenten wensen een zo lokaal mogelijke invulling, om zo maximaal rendement te behalen.

Als de gemeenten social return in eigen beheer willen monitoren en begeleiden, is naar schatting circa 0,5-0,6 fte nodig voor de gemeenten Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel

¹ E=Eenjarig en M=Meerjarig

tezamen. Dit betekent voor de gemeente Ouder-Amstel een jaarlijkse investering van circa € 12.000 en dit bedrag meerjarig op te nemen in de begroting.

2.1.2 Overige ontwikkelingen Sociaal Jeugd - Hervormingsagenda

De jeugdzorg staat zowel inhoudelijk als financieel onder druk. Ook voor Ouder-Amstel brengt dit onzekerheid voor het toekomstige financieel jaarresultaat jeugdzorg met zich mee. De onzekerheden komen onder andere door de stijging in clientaantallen en de zwaarte van de behandeling. Dit sluit aan bij een zorgelijke landelijke trend die de GGD ook in haar Corona Gezondheidsmonitor voor Jongvolwassenen (2021) signaleert. Daarnaast is er ook sprake van landelijk beleid dat bijdraagt aan een toenemend beroep op jeugdhulp. Zo zijn er wachtlijsten voor de volwassenen GGZ - terwijl 70% van de ouders van jeugdigen met hulp GGZ-problematiek heeft – en is er een hoge drempel voor een beroep op de Wet Langdurige Zorg. Waardoor jeugdigen op hulp van gemeenten zijn aangewezen. Ook is de toegang tot hulp op basis van de Jeugdwet ruim geformuleerd waardoor er bijvoorbeeld geen eigen bijdrage gevraagd kan worden - in tegenstelling tot andere voorzieningen.

Hogere kosten worden ook veroorzaakt door de (landelijke) trend van kleinere groepen in de residentiële jeugdhulp en een lagere caseload in de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Tot slot is er sprake van inflatie/CAO's, en krappe arbeidsmarkt die tot stijgende tarieven leiden.

Daarnaast is de richting van de betaalbaarheid van het jeugdzorgstelsel nog niet uitgewerkt. De impact van de Hervormingsagenda Jeugd en de definitieve uitkomst van de onderhandelingen tussen het Rijk en VNG over compensatie van de uitgaven voor jeugdzorg zijn er nog niet. Het bezuinigingspotentieel uit de Hervormingsagenda Jeugd kent een onzekerheid of de maatregelen de geschatte kostenbesparing opleveren en hoe realistisch tijdige realisatie is.

De verwachting is dat de (nog definitief vast te stellen) Hervormingsagenda Jeugd in 2024 nog geen budgettaire gevolgen zal hebben. De verwachting is dat daarna de budgetten van het Rijk gaan afnemen. Dit is naast de al ingezette bezuiniging op jeugdhulp in de Programmabegroting 2023-2026. Zodra de hervormingsagenda definitief is bepaalt het college in hoeverre aanpassingen in de begroting nodig zijn.

Op korte termijn zijn in 2023 extra middelen aangevraagd in de eerste Burap. In voorbereiding op de tweede Burap wordt ingezet - met behulp van het programma datagedreven sturen - op een verbeterde prognose zodat er meer inzicht is in de verwachte ontwikkelingen en daarmee aan college en raad keuze mogelijkheden bieden.

Voor de middellange brengt het college momenteel een aantal scenario's in beeld hoe ingegrepen kan worden bij de jeugdhulp. Bedoeling is de resultaten hiervan te betrekken bij de beheersing en actualisatie van de meerjarig benodigde middelen.

Doordecentralisatie lokale toegang Begeleid Thuis

Gemeenten zijn vanaf 1 januari 2024 verantwoordelijk voor inwoners die een beroep doen op Beschermd Wonen (Begeleid Thuis). Vanaf dat moment krijgen de gemeenten volgens een verdeelmodel structurele middelen van het Rijk om deze taken uit te kunnen voeren. Op dit moment wordt de toegang voor MO/BW (BT/BV) verzorgd door de Centrale Toegang (CT), gevestigd in Amsterdam en uitgevoerd door de GGD Amsterdam. De CT blijft de toegang voor Beschermd Verblijf en Begeleid Thuis

met wooncomponent doen. De eerste stap van de doordecentralisatie is om de regiogemeenten verantwoordelijk te laten zijn voor onderzoek en indicatiestelling van Begeleid Thuis zonder wooncomponent. Het voornemen is om in het derde kwartaal 2023 te beginnen met de implementatie. De middelen voor het organiseren van een lokale toegang zijn nog onbekend. Uit het transformatieplan en de praktijk moet blijken wat de uiteindelijke kosten gaan zijn en op welke wijze deze gedekt worden.

Brede SPUK-regeling

De Brede SPUK-regeling is voor alle gemeenten beschikbaar gesteld voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040. De Brede SPUK-regeling is voor alle gemeenten in werking gesteld om diverse afspraken uit te kunnen voeren. Ouder-Amstel stelt uiterlijke december een integraal plan op, waarin de besteding van de beschikbare middelen zijn opgenomen. De verwachting is dat er meerjarig € 180.000 ter beschikking wordt gesteld.

Schuldhulpverlening

Vanaf 1 januari 2024 wordt de looptijd van een wettelijke schuldregeling (Wsnp-traject) in beginsel verkort naar 18 maanden. Hierdoor moeten inwoners sneller uit de problematische schulden komen en worden er meer hulpvragen verwacht, zodat sneller perspectief en een duurzaam financieel evenwicht en financiële gezondheid kan worden bereikt.

Met de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden werkt de regering aan bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. Om de dienstverlening rond armoede, vroegsignalering en schuldhulpverlening te verbeteren worden extra middelen beschikbaar gesteld. Ook investeert het kabinet in een sterker sociaal netwerk en systeem van hulpverlening, waardoor huishoudens met beginnende of dreigende geldzorgen eerder worden geholpen. De middelen die nodig zijn voor de uitwerking in gemeentelijk beleid moeten structureel in de begroting worden opgenomen.